

Reglab: Seminarieriserie

FYSISK PLANERING – om regionens roll och samspelet mellan region och kommun

Projektbeskrivning och inbjudan

Reglab

Reglab är ett forum för lärande kring regional utveckling. Här möts regioner, myndigheter, forskare och andra för att fördjupa kunskapen kring de regionala utvecklingsfrågorna och lära av varandra. Gemensamt för Reglabs aktiviteter är att de utgår från medlemmarnas behov och det medlemmarna har nytta av.

Seminarierierier innebär att benchmarking och kunskapsutbyte är i fokus. Deltagarna tar del av experters kunskap och varandras erfarenheter. Diskussionen kopplas till utvecklingen på nationell och europeisk nivå. Resultaten dokumenteras och sprids till alla Reglabs medlemmar.

Mer om Reglabs verksamhet finns att läsa på www.reglab.se.

Fysisk planering – bakgrund

I den nya plan- och bygglagen, PBL, som trädde i kraft i maj 2011 ökas kraven på en koppling mellan kommunernas översiktsplanering, det regionala tillväxtarbetet och de regionala utvecklingsprogrammen.

Flera regioner har påbörjat eller kommer att påbörja ett arbete som syftar till att koppla det regionala tillväxtarbetet närmare till en fysisk planeringsdimension. På sikt kan regionala översiktliga planer komma att bli ett verktyg för alla regioner, precis som det i dag är för kommunerna. I villkorsbrevet från regeringen till regionala samverkansorgan och självstyrelseorgan för 2011 ombeds dessa att särskilt rapportera till Boverket hur det regionala tillväxtarbetet har samordnats med kommunernas översiktsplanering.

Att lägga till en fysisk dimension till det regionala tillväxtarbetet och RUPen är ett omfattande arbete. Det är okänd mark för många. Samverkansformer, tradition och kultur för att koppla samman regionalt tillväxtarbete med mark- och vattenanvändning är ofta svagt utvecklad. Därför är behovet av att utbyta erfarenheter mellan regionerna stort.

En utmaning är att veta hur man går till väga rent metodiskt. Det saknas exempelvis kunskaper kring att leda processen, där många aktörer är involverade och mycket handlar om att få till ett samspel med den kommunala nivån i form av delaktighet och förankring. Viktiga frågor handlar till exempel om det kommunala planmonopolet.

Kommunernas och regionernas relation till länsstyrelsen är också intressant, eftersom länsstyrelsen ofta har viktig kompetens inom fysisk planering, samtidigt som den prövar kommunernas översiktsplaner. Av vikt är också att titta på hur de kommunala planerna får utrymme i det regionala tillväxtarbetet och i RUParna.

Några exempel på angelägna frågeställningar är:

- Vilken roll och vilket ansvar har regionen när det gäller att koppla det regionala tillväxtarbetet till kommunal fysisk planering?
- Hur ser samspelet mellan region och kommun ut i dag? Vilket utrymme ges kommunens ÖP i det regionala tillväxtarbetet? Vilken betydelse har regionala dokument i den kommunala fysiska planeringen?
- Vilka metoder används i dag för att ta hänsyn till den fysiska dimensionen i det regionala tillväxtarbetet? Vilka erfarenheter finns exempelvis från framtagandet av regionala strukturbilder?
- Vilka metoder skulle kunna användas för att integrera den fysiska dimensionen i det regionala tillväxtarbetet och de regionala utvecklingsprogrammen?
- Hur arbetar regionerna med samspel, dialog och förankring gentemot kommuner och andra aktörer idag? Hur arbetar regioner med de funktionella sambanden och dialogen med angränsande regioner?
- Hur arbetar regioner för att se till att den regionala översiktliga planeringen blir ett verktyg för kommunerna att använda i sin översiktsplanering? Vilka kunskapsunderlag efterfrågas av kommunerna som stöd för deras ÖP-arbete?
- Hur arbetar regioner för att se till att den regionala översiktliga planeringen blir ett stöd för kommunerna i dialogen med länsstyrelsen?

För att öka kompetensen hos Reglabs medlemmar kring kopplingen mellan regionalt tillväxtarbete, det regionala utvecklingsprogrammet och den fysiska planeringen genomför Reglab under hösten 2011 och våren 2012 seminarieserien Fysisk planering.

Syfte

Seminarieseriens syfte är att öka kunskapen och kompetensen kring hur en fysisk dimension kan integreras i det regionala tillväxtarbetet och de regionala utvecklingsprogrammen. Serien ska också bidra till ökad kunskap om hur samspelet mellan regioner och kommuner kan utvecklas inom den fysiska planeringen.

Förväntat resultat

Målet är att deltagarna efter seminarieserien ska ha:

- Ökad insikt om samspelet mellan regionalt tillväxtarbete och kommunal översiktsplanering.
- Ökad kunskap och insikt om metoder och arbetssätt för att lägga till en fysisk planeringsdimension till regionalt tillväxtarbete och RUP.
- Ökad kunskap och insikt om hur man kan arbeta med delaktighet, dialog och förankringsprocesser inom regional fysisk planering och i arbetet med att lägga till en tydlig fysisk dimension till det regionala utvecklingsprogrammet.
- Tagit del av exempel på verktyg som underlättar samspelet mellan regionalt tillväxtarbete och kommunal översiktsplanering.

Målgrupp

Målgrupp är regionala tjänstemän som verkar inom området, samt berörda tjänstemän på SKL, Tillväxtverket och Vinnova. Till serien inbjuds också Boverket. Organisationerna kan delta med 1-3 personer. Minst två deltagare per organisation rekommenderas.

Arbetsform

Seminarieserien syftar till kunskapshöjning, erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande. Gruppen träffas i fyra seminarier. Under seminarierna presenteras och diskuteras ett antal exempel på hur en fysisk dimension kan integreras i det regionala tillväxtarbetet samt hur samspelet mellan region och kommun kan utvecklas vidare. Fokus kommer att vara dels på erfarenhetsutbyte via konkreta fall, dels på inspel från relevant forskning och expertis, varvat med gemensamma diskussioner.

Serien leds av Sigrid Hedin och Karin Botås, Regionförbundet Sörmland, tillsammans med Stig Roland Rask, processledare Reglab. Seminarierna dokumenteras och sprids till övriga medlemmar via Reglabs webb.

Den preliminära programstommen ser ut som följer, men kan komma att anpassas utifrån deltagarnas önskemål:

29 september	Tema: Olika aktörers roller och ansvar för regionalt tillväxtarbete och fysisk planering.
10 november	Tema: Processer för samspel, dialog och förankring.
19 januari 2012	Tema: Internationell utblick på regionalt tillväxtarbete och fysisk planering.
15 mars 2012	Tema: Verktyg för att utveckla samspelet mellan regionalt tillväxtarbete och fysisk planering.

Vid behov kan seminarserien knytas till andra Reglab-grupper, till exempel lärprojektet Kommunikation.

Kostnad

Reglabs aktiviteter finansieras av deltagarna. Kostnaden per Reglab-medlem (inte per deltagare) är 15 000 kronor, samma gäller för Boverket. Budgeten är beräknad med utgångspunkt från att tio medlemmar deltar, om det blir fler/färre kan kostnaden komma att anpassas. För projektbudget – se bilaga.

Anmälan

Anmälan till seminarserien med namn på deltagarna skickas till ulla.franzen@skl.se senast fredag den 26 augusti.

Kontakt

För ytterligare upplysningar, kontakta:

Stig Roland Rask, Reglab, stigroland.rask@bredband.net 0722-33 43 43